

Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Erzincan University Journal of Social Sciences Institute

2022-15(1)- E-ISSN-2148-9289

**TÜRKİYE’DE SAVAŞ DÖNEMİNDE KARABORSACILIĞA KARŞI ALINAN
BİR TEDBİR OLARAK VARLIK VERGİSİ**

**Asset Tax As A Measure To Be Taken Against Black Stock Marketing During the
War In Turkey**

Uğur YILMAZ

0000-0002-3809-5522 –

Filiz ERKUTLU

0000-0002-9250-7049

Atf/©: YILMAZ, Uğur&ERKUTLU, Filiz (2022) Türkiye’de Savaş Döneminde Karaborsacılığa Karşı Alınan Bir Tedbir Olarak Varlık Vergisi, *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl 15, Sayı 1, ss.86-95

Citation/©: YILMAZ, Uğur & ERKUTLU, Filiz (2022). Asset Tax As A Measure To Be Taken Against Black Stock Marketing During War In Turkey, *Erzincan University Journal of Social Sciences Institute*, Year 15, Issue 1, pp.86-95

Makale Bilgisi / Article Information:

Makale Türü-Article Types : Derleme / Review
Geliş Tarihi-Received Date : 01.03.2022
Kabul Tarihi-Accepted Date : 01.04.2022
Sayfa Numarası-Page Numbers: 86-95
Doi : 10.46790/erzisosbil.1065441

Yazar(lar), herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Turnitin/Ithenticate/Intihal ile İntihal Kontrolünden Geçmiştir

Screened for Plagiarism by Turnitin/Ithenticate/Intihal

Licensed by CC-BY-NC ile lisanslıdır

TÜRKİYE'DE SAVAŞ DÖNEMİNDE KARABORSACILIĞA KARŞI ALINAN BİR TEDBİR OLARAK VARLIK VERGİSİ

Asset Tax As A Measure To Be Taken Against Black Stock Marketing During the War In Turkey

Uğur YILMAZ - Filiz ERKUTLU

Öz:

1 Eylül 1939 tarihinde Hitler Almanyası'nın Polonya'yı işgal etmesiyle başlayan II. Dünya Savaşı her yönüyle yıkıma neden olmuştur. Avrupa başta olmak üzere dünyanın çoğu yerinde kanlı geçen bu savaşta Türkiye tarafsız kalmıştır. Türkiye'nin bu tarafsızlığı ona askeri kayıp yaşatmazken büyük ekonomik kayıplar yaşatmıştır. Savaş nedeniyle genç nüfusunu üretimde çeken Türkiye, bunları silahaltına almıştır. Bir milyondan fazla genç erkeğin silahaltına alınması ülkede üretim sıkıntısı yaşatmış ve bu da 1942 yılından itibaren bir katılığına neden olmuştur. Böylece bu sıkıntılı yıllarda halkın temel gıda ihtiyacını stoklayan karaborsacılar büyük servetlere sahip olmuşlardır. Karaborsacılığın bu denli yaygınlaşması üzerine Başbakan Şükrü Saraçoğlu, bu yolla zengin olan kişilerin tespit edilmesi için emir vermiştir. Bu kişilerin tespit edilmesiyle birlikte 12 Kasım 1942 yılında Varlık Vergisi devreye konulmuş ve bu vergiyle karaborsacılıktan zengin olan kişilerden ağır vergiler alınmaya başlanmıştır. 114.368 kişiye uygulanan bu verginin ödeme süresi kısa tutulmuş ve vergi borcunu bu süre içerisinde ödemeyen mükellefler bedeni işlerde çalıştırılmışlardır.

Çalışmada II. Dünya Savaşı sürecinde yaşanan ekonomik sıkıntıların giderilmesi ve yaygınlaşan karaborsacılığın önlenmesi adına çıkarılan "Varlık Vergisi" ele alınarak nitel araştırma yöntemlerinden doküman ve belge analizi yöntemi kullanılmıştır. Böylece arşiv belgeleri, gazeteler ve dönemi anlatan diğer kaynaklar incelenerek objektif bir çalışma ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Varlık Vergisi, Savaş, Ekonomi, Karaborsa.

Abstract:

The Second World War, which began with the invasion of Poland by Hitler's Germany on September 1, 1939, caused destruction in all aspects. In this bloody war, which took place in most parts of the world, especially in Europe, Turkey remained neutral. This neutrality of Turkey has caused him great economic losses, while not causing him military losses. For this reason, Turkey, which attracted its young population to production during the war, called them into the military. The conscription of more than a million young men led to a shortage of production in the country, which caused its rigidity from 1942 onwards. Thus, the black marketeers who stocked the basic food needs of the people in these troubled years had great fortunes. After black market is became so widespread, Prime Minister Sükrü Saraçoğlu give orders to identify the people who were rich in this way. With the identification of these people, the Asset Tax was introduced on November 12, 1942, and heavy taxes began to be levied on people who were rich from black marketism with this tax. the payment period of this tax applied to 114,368 people was kept short and taxpayers who did not pay their tax debts during this period were employed in physical jobs.

In the study II. In order to eliminate the economic difficulties experienced during the World War II process and prevent the widespread black market, the "Asset Tax" was taken into consideration and the document and document analysis method was used as one of the qualitative research methods. Thus, archival documents, newspapers and other sources describing the period were examined and an objective study was tried to be revealed.

Keywords: Wealth Tax, War, Economy, Black Market.

1. GİRİŞ

29 Ekim 1923 tarihinde kurulan Türkiye Cumhuriyeti, I. Dünya Savaşı ve akabinde gerçekleşen Kurtuluş Savaşı sürecinde oluşan yıkım ve ekonomik sıkıntıların yanı sıra Osmanlı Devleti'nden kalma borçları da yüklediği için zorlu bir başlangıç yaşamıştır (Kılavuz, 2020:333). Öte yandan Osmanlı Devleti'nin sanayileşmede geç kalması ve yerli sermayenin neredeyse yok denecek kadar az olması kurulan bu yeni devleti, devletçi bir ekonomi politikası yürütmeye zorlamıştır (Kaya, 2010:1). Böylece güdülen bu politika sonucu şeker, dokuma ve çimento fabrikaları başta olmak üzere pek çok alanda fabrikalar kurulmuştur (Tokgöz, 2004:50-51). Ancak yürütülen bu sanayileşme politikası ülke içerisinde vuku bulan isyanlar ve diğer sorunlar nedeni ile kısmi bir sekteye uğramıştır. Sanayinin yanı sıra tarımda da belli bir düşüş yaşanmış ve bu olumsuzluklar nedeni ile ülke ekonomisi zarar görmüştür. Böylece 1923 yılında Gayri Safi Milli Hasıla'daki payı %13'ler civarı olan sanayi ve %40'lar civarı olan tarım, 1925 yılında başlayan Şeyh Said ve devamındaki isyanlar nedeni ile düşüşe geçmiştir. İsyanların bastırılmasının akabinde düşüşteki bu sektörler yükselişe geçmiş ve GSMH'de bir yükselme meydana gelmiştir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2012:731). Ancak yaşanan yükselişler, 1929'da meydana gelen Dünya Ekonomik Bunalımı nedeni ile tekrar düşüşle sonuçlanmıştır (Ertan ve Tağmat, 2017:77).

1929 krizi sürecinde Türkiye, gümrük tarifelerinin yükseleceği düşüncesi ise aşırı miktarda ithalat yapması, kriz nedeni ile tarım ürünleri fiyatlarının düşmesi ve bu nedenle beklenen ihracatın gerçekleşmemesinden dolayı dış ticarete büyük miktarda açık vermiştir. Bu açığın verilmesi Türk Lirası'nın değerini düşürmüştür. Öte yandan bu dönemde Osmanlı döneminde kalma borçların ilk taksitinin vadisinin gelmesi de ekonomik olarak zor durumda olan Türkiye'yi daha da zorlamıştır (Tokgöz, 2004:62). Bu yüzden kriz ve yaşanan olumsuzluklardan dolayı devlet gelirlerinin azalması nedeni ile 30 Kasım 1930 tarihinde "*İktisadi Buhran Vergisi Kanunu*" yürürlüğe konularak gelirlerin artırılması öngörülmüştür (Aydın, 2020:543). Ayrıca 11 Haziran 1930 tarihinde kurulan TC Merkez Bankası da 3 Ekim 1931 tarihinde faaliyete geçirilerek para basma yetkisine sahip olmuş ve yaşanan ekonomik zorluklar aşılmaya çalışılmıştır. Böylece 1929 krizinin getirdiği zorluklar ve ekonomik kayıplar için alınan tedbirler hız kesilmeden devam ettirilmiştir (Tokgöz, 2004:64-65).

Kriz sonunda Türkiye ekonomisini ve sanayisini geliştirmek için 17 Nisan 1934 tarihinde "*Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı*" yürürlüğe konulmuştur. 1934-1939 yılları arasında uygulanan bu planla önemli ve büyük sermaye gerektiren sanayi kollarının devlet tarafından kurulup, işletilmesine karar verilmiştir. Böylece kurulup işletilen bu kurumların gelirleri de devlet bütçesinde kalmış olacaktır (Yücel, 2015:36). Bunun yanı sıra tarım alanında da önemli atılımlar atılarak önemli gelirler elde edilmiştir. Uygulanan bu planlar ve kurulan sanayiler, kriz nedeni ile ekonomik olarak zor duruma düşen Türkiye'yi rahatlatmış ve bu rahatlatma da GSYH'yi yükseltmiştir. "*Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı*" uygulanırken Ocak 1936 tarihinde "*İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı*" için hazırlıklar yapılmaya çalışılmıştır (Polatoğlu, 2017:58). Ancak 16 Eylül 1938 tarihinde Avrupa'da yeni bir savaş sinyalinin ortaya çıkmasıyla bu plan 4 yıla indirilmiştir (Sönmez, 2014:47). Öte yandan 5 Nisan 1939 tarihinde savaşın başlaması ihtimaline karşı bu plan "*İktisadi Savunma Planı*" olarak değiştirilmiştir (Yücel, 2015:41-42). 1 Eylül 1939 tarihinde ise Avrupa'da savaşın başlamasıyla hem dünyada hem de Türkiye'de zorlu bir süreç başlamıştır (Tağmat, 2010:459). Türkiye fiili olarak başlayan bu yeni savaşa karşı tarafsız davranmış ancak olası bir saldırı veya işgale karşı da savunma ağırlıklı bir ekonomi planı uygulamaya koymuştur (Edi, 2019: 1395). Bunun yanı sıra 18 Ocak 1940 tarihinde Refik Saydam Hükümeti döneminde "*Milli Korunma Kanunu*" çıkarılarak olağanüstü durumlara karşı ekonomik tedbirler alınmaya çalışılmıştır (Cumhuriyet Gazetesi, 19 Ocak 1940:1).

1941 yılına gelindiğinde ise kısmi bir seferberlik ilan edilmiş ve 1 milyondan fazla asker silahaltına alınmıştır. Savaşın başlaması ve bu nedenle 1 milyondan fazla askerin silahaltına alınması

özellikle de genç erkek nüfusunun üretimden çekilmesine neden olmuştur. Bu durum ise Türkiye’de hem üretimi yavaşlatmış hem de askeri harcamaları artırmıştır (Arslan, 2016:3). Böylece 1942 yılından itibaren buğday üretiminde yaşanan düşüş nedeni ile ülke bir kıtlık ile karşı karşıya kalmıştır. Bu düşüş ve devamında meydana gelen karaborsacılık hem halk hem de ülke ekonomisine zarar vermesine rağmen bazı kesimleri de zenginleştirmiştir. “*Savaş Zengini*” olarak tabir edilen bu zenginler hem halkın hem de devletin tepkisini toplamışlardır (Nurcalı, 2019:84). Böylece devlet hem halkın tepkisini ortadan kaldırmak hem de savaş nedeni ile yapmış olduğu harcamalara fon sağlamak maksadı ile bu “*Savaş Zengini*” kişilere karşı bir mücadeleye girişmiştir (Ulus Gazetesi, 12 Kasım 1942:1). Bu nedenle Şükrü Saracoğlu Hükümeti bir defaya mahsus olmak üzere 11 Kasım 1942 tarihinde “*Varlık Vergisi*” uygulamasına gitmiştir (Kılavuz, 2022:197).

Çalışmada II. Dünya Savaşı nedeni ile tüm dünyayı etkisine alan askeri ve siyasi sorunların Türkiye’ye ekonomik olarak yansımaları ele alınmıştır. Böylece bu dönemde Türkiye’de yaşanan ekonomik sıkıntılar ve savaş enflasyonu, çıkarılan ağır vergiler ile toparlanmaya çalışılmış ancak bu toparlanmayla sadece kısa süreli bir başarı elde edilmiştir. Bu vergilendirmelerden birisi de bir defaya mahsus alınan Varlık Vergisi’dir. Varlık Vergisi ile ilgili pek çok çalışma yapılmış ve bu çalışmalar çoğunlukla ekonomik boyutuyla incelenmiştir. Bu çalışma ile Varlık Vergisi’ne neyin neden olduğuna ve bu dönemde baş gösteren karaborsacılığa karşı nasıl bir tedbir alındığını ilişki olan sorulara cevaplar aranmıştır.

2. VARLIK VERGİSİNE GİDEN SÜREÇTE TÜRKİYE EKONOMİSİ

İzmir İktisat Kongresi ile Liberal bir ekonomi politikası sergileyen Türkiye, 1929 yılında meydana gelen Büyük Buhran sonrası devletçi ekonomi politikasına dönmüştür. Bunun temel nedeni ise özel sektörün henüz olgunlaşmaması ve devletin ihtiyaç duyduğu sanayi kollarının acil ve önem arz etmesidir. 1930 sonrası devletçi politika ile çeşitli sanayi kolları kurulmuş ve bu da Türkiye’nin ekonomisine önemli katkıda bulunmuştur. Bu katkının daha da artması ve devletin himayesinde sanayileşmenin gelişmesi için 17 Nisan 1934 tarihinde bir kalkınma programı yayımlanmıştır (Yücel, 2015:36). Bu programın maksadı ise 5 yıl içerisinde devlet için ihtiyaç teşkil edilen alanlarda hızlı bir şekilde sanayileşmenin sağlanması ve dışa bağımlılığın azaltılmasıdır. Bu ilk programda istenildiği şekilde verilmiş ve 1936 yılında kısa vadeli olan II. Beş Yıllık Sanayi Programı hazırlanmıştır. Ancak bu program birincisine nazaran hayata geçirilememiştir. Bunun sebebi ise Avrupa’daki revizyonist Almanya ve İtalya’nın anti revizyonist olan İngiltere ve Fransa’ya karşı bir mücadeleye girişmesidir. Bu mücadelenin Avrupa’da savaş halini tetikleyecek durumda olmasından dolayı Türkiye, 1936 yılındaki programını önce dört yıla, 1939 yılında ise tamamen savunma programına dönüştürmüştür (Sönmez, 2014:47). Böylece sanayileşmesini henüz tamamlayamayan Türkiye, savunma programını devreye koymaya başlayınca II. Dünya Savaşı’nın getirmiş olduğu ekonomik sıkıntıları çok fazla hissetmiştir (Yücel, 2015:42).

2.1. Refik Saydam Dönemi Savaş Ekonomisi

1939 yılında başlayan II. Dünya Savaşı’na Türkiye dâhil olmamış ve herhangi bir ittifak gurubuna girmemiştir (Tanık, 2017:201). Bu tarafsızlıkla Türkiye, askeri kayıplar yaşamazken önemli derecede ekonomik ve üretim kayıpları yaşamış, bu da enflasyonun artmasına ve halkın alım gücünün düşmesine neden olmuştur (Özçelik, 2010:255). Öte yandan olası bir saldırı veya işgale karşı genç nüfusun önemli bir bölümü silah altına alınmış ve sınır bölgelerine gönderilmişlerdir. Genç nüfusun silah altına alınması ile üretim önemli derecede sekteye uğramış ve bu nedenle nüfusun büyük bir bölümü üreticilikten tüketici durumuna geçmiştir. Böylece özellikle tarımda üretim düşmüş ve bundan dolayı ekmek başta olmak üzere birçok temel gereksinim karne ile verilmeye başlamıştır (Yücel, 2017:165).

II. Dünya Savaşı'nın ekonomik etkileri hissedilmeye başlanınca Refik Saydam Hükümeti, yaşanan temel yaşam ürünlerinin yokluğu ve bundan faydalanarak yapılan karaborsacılığı önlemek maksadı ile (Tan Gazetesi, 19 Ocak 1940:1) 18 Ocak 1940 tarihinde 3780 sayılı “*Milli Korunma Kanunu’nu*” çıkarmıştır (Resmi Gazete, 26 Ocak 1941:1). Çıkarılan bu kanun ile Hükümete, “*tarım ürünlerinde fiyat belirleme, köylülere yaşadıkları bölgenin 15 km içerisinde kamu yararına çalışma zorunluluğu, 4 hektardan daha az toprağı olan çiftçilerin bir çift öküzüne el koyma, sanayi kuruluşların hangi ürünü ve ne kadar üreteceğini belirleme gibi yetkiler*” vermiştir (Dokuyan, 2013:196). Öte yandan çıkarılan bu kanuna uymayıp karaborsacılık yaparak haksız kazanç elde edenleri yargılamak için ülke genelinde 8 yerde “*Milli Korunma Mahkemeleri*” kurulmuştur (Doğu, 2021:192-193).

1940 yılında ülke genelinde ürünlerdeki fiyat artışı ve tarım ürünlerinde yaşanan kıtlık nedeni ile çıkarılan bu kanunun tanıdığı yetkiler ile piyasalarda denetim uygulamasına geçilmiştir. Bu denetlemeye rağmen fiyatlar artmış ve bunun nedeni olarak da çiftçilerin elde ettikleri ürünleri piyasaya geç sürmelerinin yanı sıra tüccarların da ürün fiyatlarının artması için ellerindeki ürünleri depolarda bekletmesi olarak kabul edilmiştir (Yeşilyurt, 2016: 296). Bu durum üzerine hükümet, 12 Şubat 1941 tarihinde bir kararname çıkararak çiftçinin elindeki ürünleri Toprak Mahsulleri Ofisi’ne satması zorunluluğunu getirmiştir. Yapılan tüm bu uygulamalara rağmen ülke genelindeki un sıkıntısı giderilememiştir (Resmi Gazete, 14 Şubat 1941:1). Bu sıkıntının devam etmesi üzerine hükümet yeni bir önlem olarak 18 Şubat 1941 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile İstanbul, İzmir ve Ankara’da ekmeğe %15 oranında arpa katılması kararlaştırılmıştır (Resmi Gazete, 21 Şubat 1941:2). Daha sonra bu oran 6 Haziran 1941 tarihinde %20 arpa ve %30 çavdar katılması olarak değiştirilmiştir (Tuğluoğlu, 2001:357). Yapılan bu uygulamalar da yetersiz kalınca hükümet, 27 Kasım 1941 tarihinde yayımladığı başka bir kararname ile ülke genelinde buğday unundan, tatlı, pasta, poğaç, kek, çörek vb. unlu mamullerin üretilmesini yasaklamıştır (Resmi Gazete, 27 Kasım 1941:1).

11 Ocak 1942 tarihine gelindiğinde ise yaşanan un sıkıntısı nedeni ile önce İstanbul’da (Cumhuriyet Gazetesi, 12 Ocak 1942:1) sonra da Ankara olmak üzere ülke genelinde ekmeğe karnesi uygulamasına geçilmiştir (Ulus Gazetesi, 17 Ocak 1942:1). Halk arasında “*Kara Ekmek*” olarak adlandırılan bu ekmeklerin miktarı, kişilerin yaşlarına ve yaptıkları işlere göre verilmeye başlanmıştır (Çavdar, 1999:427-428). Böylece bu ekmekler “7 yaşından küçük çocuklar için 187,5 gram, 7 yaşından büyük kişiler için 375 gram, ağır iş kollarında çalışan işçiler için 750 gram ekmeğe alma hakkı tanınmıştır (Çınar, 2008:242). Tüm bu olumsuzluklara karşı mücadeleler devam ederken Başbakan Refik Saydam, 8 Temmuz 1942 tarihinde İstanbul’da yaptığı inceleme gezisi sırasında kalp krizi geçirerek hayatını kaybetmiştir (Akşam Gazetesi, 8 Temmuz 1942:1).

2.2. Şükrü Saraçoğlu Döneminde Savaş Ekonomisi

Saydam’ın vefatı üzerine Cumhurbaşkanı İsmet İnönü 9 Temmuz 1942 tarihinde Başbakanlık görevini Şükrü Saraçoğlu’na vererek hükümeti kurmasını istemiştir (Akşam Gazetesi, 10 Temmuz 1942:1). Milliyetçi bir kişiliğe sahip olan Saraçoğlu, Saydam Hükümeti’nden farklı bir ekonomik politika izlemiştir. Bu dönemde özel sektör desteklenmeye çalışılmış ve piyasadaki fiyat dengelerine göre politikalar belirlenmiştir. Saraçoğlu hükümeti ayrıca yaygınlaşan karaborsacılık nedeni ile temel gıda maddelerindeki fiyatların artmasından dolayı para basarak piyasaya sürmüştür. Piyasaya sürülen bu paralar enflasyonun yükselmesine neden olmuştur (İnci, 2012: 274). Öte yandan savaş nedeni ile ülkede bu denli sıkıntılar yaşanmış ancak halkın ve ülkenin yaşadığı bu sıkıntılara rağmen bu işten nemalanarak karaborsacılık yapan kişiler zamanla zenginleşmeye ve servetlerine servet katmaya başlamışlardır. Stokçuluk ve karaborsacılığın yaşanması halk tarafından tepki ile karşılanmıştır (Metintaş ve Kayıran, 2008:164). Halkın yaşadığı bu huzursuzluk ve ülke ekonomisinin daralması hükümet tarafından da kabul görülmemiştir. Bu durum üzerine Saraçoğlu Hükümeti, hem karaborsacılıktan zengin olan savaş zenginlerini cezalandırmak hem de savaş nedeni ile büyük kayıp

yaşayan devlet gelirlerini artırarak enflasyonu baskı altından tutmak amacı ile bir vergi çıkarmak için çalışmalar yapmıştır (Güneş, 2018:649).

3. VARLIK VERGİSİ'NİN AMACI VE HAZIRLANMA SÜRECİ

Hükümet 12 Eylül 1942 tarihinde defterdarlıklara gizli bir genelge göndererek harp döneminde stokçuluk yaparak büyük kazançlar elde eden kişilerin bu kazançlarını vergilendirmediklerini ve özellikle de azınlıkların bu stokçuluktan büyük servetler kazandıkları belirtilmiştir (Güneş, 2018:652). Bu yüzden kimlerin bu şekilde büyük servetler edindiğinin tespit edilmesi ve ayrıca bunlar arasında tespit edilen azınlıkların ayrı bir liste ile belirtilmesi istenmiştir (Tekeli ve İlkin, 2016:40-41). Hükümet bu şekilde vurguncu ve karaborsacıları tespit etmek için bir çalışmaya koyulmuşken dönemin basınında da vurgunculuk ve vurguncular ile ilgili eleştirel makaleler yazılmaya başlanmıştır. Böylece karaborsacılık ve vurgunculuk öyle bir hal almıştı ki ülkenin önemli gündem maddeleri arasında yer bulmuştur (Vatan Gazetesi, 9 Kasım 1942:1).

Cumhurbaşkanı İnönü, 1 Kasım 1942 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yeni toplantı dönemini açarken karaborsacılık nedeni ile fiyatların aşırı pahalı olmasına değinmiş ve bu pahalılığın hem halka hem de devlete büyük zararlar verdiğini belirterek bu konu hakkında kısa süre içerisinde tedbirlerin alınacağını söylemiştir (TBMM Zabıt Ceridesi, 1 Kasım 1942). İnönü'nün bu konuşmasından sonra Başbakan Saraçoğlu, Maliye Bakanlığı Fuat Ağralı ile bir görüşme gerçekleştirerek bir sefere mahsus olacak şekilde büyük şirketler, fabrikalar ve özelliklerde zengin olan azınlıktan vergi alınması istenmiştir. Saraçoğlu'nun bu isteği Ağralı tarafından olumlu karşılanmamış ancak Cumhurbaşkanı İnönü'nün de bu görüşte olduğunu öğrenmesi üzerine kabul etmek zorunda kalmıştır. Öte yandan Ağralı, böyle bir vergilendirilmeye gidilmesi halinde hem Türkiye'de hem de dünya kamuoyundan olumsuz tepkiler geleceğini söylemiştir (Tabak, 2015:281). Ağralı'nın bu endişelerine rağmen Başbakan Saraçoğlu hem ülkenin içerisinde bulunduğu mali olumsuzluk hem de karaborsacıların gün geçtikçe daha da zenginleşmesi nedeni ile böyle bir vergilendirmeye gidilmesi için çalışmalarına hız kesmeden devam etmiştir. Saraçoğlu ayrıca basının nabzını öğrenmek ve desteğini almak için Ankara'da bir basın toplantısı tertiplemiştir. Tertiplenen bu basın toplantısına Akşam Gazetesi'nden Necmeddin Sadak, Vakit Gazetesi'nden Hakkı Tarık Us ve Tan Gazetesi'nden Sabiha Sertel katılmıştır. Bu görüşmeler esnasında gazeteciler farklı görüşler belirtmişlerdir (Sertel, 1987: 232-233).

Başbakan Saraçoğlu çeşitli görüşmeler ve çalışmalar yaptıktan sonra Varlık Vergisi Kanun Tasarısı Hazırlama Komisyonu'nu kurmuştur. Kurulan bu komisyonda Saraçoğlu başta olmak üzere, Maliye Bakanlığı Fuat Ağralı, Teftiş Kurulu Başkanı Şevket Adalan ve Maliye Bakanı Müsteşarı Esat Tekeli bulunmuştur. Böylece komisyon yapmış olduğu çalışmalar sonunda 9 Kasım 1942 tarihli ve 6/4067 sayılı Varlık Vergisi Kanun Tasarısı'nı hazırlayıp Meclis Başkanlığı'na sunmuştur (Koçak, 1988:369). Hazırlanan kanun tasarısı TBMM'ye sunulmadan önce Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Gurubu'nda ele alınarak üzerinde çeşitli tartışmalar yapılmıştır (Ökte, 1951:53).

CHP Meclis Gurubu'nda yapılan istişareler sonunda kanun tasarısı 11 Kasım 1942 tarihinde Meclis Başkanı Şemsettin Günaltay başkanlığındaki meclise sunulmuştur. Büyük çoğunluğun memnuniyetle karşıladığı bu kanun tasarısı için İstanbul Milletvekili Kazım Karabekir, çıkarılacak kanunun servet sahibi olan kişilere mahsus bir ad ile adlandırmak yerine sadece karaborsa ve vurgunculuktan dolayı aşırı miktarda kazanç sağlayan kişileri kapsayan "*Aşırı Kazanç Vergisi Kanunu*" adı ile çıkarılmasının daha makbul olacağını söylemiştir. Karabekir'in bu isteği kabul edilmemiştir. Böylece çeşitli görüşler sonunda kanun teklifi mecliste oylamaya sunulmuştur. Oylamaya 429 milletvekilinin katılması gerekirken Celal Bayar'ın da içinde bulunduğu 79 milletvekili oylamaya katılmamıştır. Oylamaya katılmayan milletvekillerine rağmen 17 maddeden oluşan "*Varlık Vergisi Kanunu*" oylamaya katılan 350 milletvekilinin oy birliği ile kabul edilmiştir (TBMM Zabıt Ceridesi, 11

Kasım 1942). 11 Kasım 1942 tarihinde oy birliği ile kabul edilen bu kanun 12 Kasım 1942 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak 4305 sayılı kanunla yürürlüğe girmiştir (Resmi Gazete, 12 Kasım 1942:1).

4. VARLIK VERGİSİ'NİN UYGULANMASI VE KALDIRILMASI

12 Kasım 1942 tarihinde yürürlüğe giren Varlık Vergisi'nin mükellefleri, büyük çiftçiler, sahip oldukları mülklerinden 2500 lira ve üzeri gelir elde eden kişiler, üzerlerine kayıtlı bulunan arsalardan 5000 lira ve üzeri gelir elde edenler ve 1939 yılından itibaren 2395 ve 2728 sayılı kanunlarca vergiye tabii bir iş veya teşebbüs ile uğraştığı halde bu kanunun yürürlüğe girmesi ile yaptığı bu işleri terk eden, devreden veya tasfiye eden kişilere uygulanmıştır. Bunların haricinde ayrıca tüccar, simsar, komisyoncu veya tellal olmadıkları halde 1939 yılından itibaren bu işe girenler veya bir defaya mahsus bile olsa bu işleri icra edenler de bu vergiye tabii olmuşlardır (Kayra, 2011:48-49). Böylece 12 Eylül 1942 tarihinde Saraçoğlu hükümeti tarafından tüm defterdarlıklara gönderilen gizli genelge sonrasında yapılan tespitler ile yurt genelinde Müslümanlar, Gayri Müslimler, Yabancılar ve Dönmeler (Sonradan Müslüman olanlar) olarak dört guruptan oluşan toplam 114.368 kişi bu vergi kapsamına dâhil edilmiştir. Tespit edilen bu kişilerden 465 milyon liralık bir vergi geliri elde edilmesi planlanmıştır (Güneş, 2018:651-652). Öte yandan tespit edilen mükelleflerin %54'lük büyük kısmı İstanbul'da yaşayan kişiler olmuş ve tahsil edilen vergilerin %68'lik bölümü de bu kişilerden alınmıştır (Akar, 1992:59).

Vergi kapsamına giren kişilerden alınacak vergi miktarı 1939 yılından itibaren elde ettikleri gelir gelirler ve servetlere göre altı kişiden oluşan karma komisyonlar tarafından belirlenmiştir. Mükelleflerin buldukları il ve ilçelerde kurulacak olan bu komisyonlara vali ve kaymakamlar başkanlık yapmıştır. Komisyona ayrıca maliyeyi temsilen defterdarlar ve mal müdürleri de katılmışlardır (Güneş, 2018:651). Altışar kişilik bu komisyonların tespitleri sonucu vergi mükellefi olarak belirlenen kişiler, belirlenen vergi miktarlarının tebliğ edilmesinden itibaren 15 günlük bir süre içerisinde istenilen vergi miktarını ödemeleri istenmiştir. Tahsilat süresi konusunda oldukça katı davranılan Varlık Vergisi'nde mükellefler, belirlenen tarihler içerisinde istenilen vergi miktarlarını ödenmemeleri halinde ilk bir haftalık gecikme için %1, ikinci hafta için de %2'lik bir cezai işleme tabi tutularak vergileri tahsil edilmiştir (BCA, 030.18.01.02.100.110.17:1). Öte yandan iki haftalık gecikmeye rağmen vergilerini ödemeyen mükellefler ise Tahsil-i Emval Kanunu gereğince tabi olduğu vergi miktarını bedeni işlerde çalışarak ödemek zorunda kalmışlardır (BCA, 030.18.01.02.100.110.14:3). Böylece devlet bu vergi mükelleflerine amelelik yaptırılarak hem işçi tedarikini sağlamış (Bali, 2004:109) hem de tabi tuttuğu vergi miktarını bu kişileri çalıştırarak tahsil etmiştir (Tan Gazetesi, 12 Kasım 1942:1).

Vergilerin tahsili için mülklerin satılması, tahsilat için verilen sürelerin kısalığı ve mükelleflerin vergilerini ödemedikleri için bedeni işlerde çalıştırılması gibi durumların 1943 yılında dış basında haber olmuştur (BCA, 030.10.232.563.2:1) (BCA, 030.10.85.560.19:3). Bu durum üzerine TBMM, uluslararası tepki toplamamak için 17 Eylül 1943 tarihli ve 4501 sayılı yasa ile borcunu ödemeyen mükelleflerin borçlarını silmiş ve bedeni işlerde çalıştırılan kişileri de evlerine gönderilmiştir ((Resmi Gazete, 17 Eylül 1943:1). Böylece bu tarihe kadar 314.900.000 TL tahsil edilen Varlık Vergisi uygulaması (Kızılkaya, 2016: 91) , 17 Eylül 1943 tarihinden sonra fiilen uygulanmamaya başlamış ve 15 Mart 1944 tarihli ve 4530 sayılı "*Varlık Vergisi Bakayasının Terkinine Dair Kanun*" ile vergi uygulaması resmen kaldırılmıştır (Resmi Gazete, 15 Mart 1944:1).

5. SONUÇ

Türkiye Cumhuriyeti kuruluşu itibari ile yaşadığı ekonomik sorunlar ve Osmanlı'dan kalma borçlar nedeni ile belli bir ekonomik istikrar sağlayamamıştır. Öte yandan uzun süren savaşlardan sonra ülke içerisinde vuku bulan isyanlar nedeni ile ekonomik duraklamalar meydana gelmiş ve bu

duraklamalar 1929 krizi ile daha da derinleşmiştir. Böylece yaşanan bu duraklamalara karşı tedbirler alınarak ekonomik kalkınma planları devreye konulmuş ve bunlardan verim elde edilmiştir. Ekonomik istikrarın sürdürülmesi için bu kalkınma planlarına yenileri eklenmeye çalışılmış ancak Avrupa'da olası bir savaş atmosferinin meydana gelmesi nedeni ile bunlar uygulanmaya konulamamıştır. Böylece tüm Avrupa'da yaşanacak savaşın kaçınılmaz olduğu görüldüğünde ise savunma ağırlıklı planlar devreye sokulmuştur. 1939 yılından itibaren savunma ağırlıklı planlar nedeni ile ülke ekonomisi tekrar ciddi bir duraklama yaşamış ve 1 Eylül 1939 tarihinde başlayan savaşla bu duraklama yerini gerilemeye bırakmıştır. Öte yandan başlayan bu savaşta Türkiye tarafsızlığını belirtmiş ancak oluşacak bir tehdit veya işgale karşı bir milyondan fazla askeri silahlata alarak teyakkuza geçmiştir. Bu denli genç erkek nüfusunun üretimden alınıp silahlandırılarak tüketim safına konulması ülkede büyük bir üretim kıtlığına neden olmuştur. Özellikle de 1942 yılında vuku bulan un sıkıntısı ile ülke bir kıtlık ile karşı karşıya kalmıştır. Tüm bu olumsuzluklar yaşanırken bunlardan nemalanıp, büyük servet sahibi olan karaborsacılar, halkın temel gıda ihtiyaçlarını stoklayarak, fiyatlarının çok üstünde satmaya başlamışlardır. Bu durum hem halkın hem de devletin dikkatini çekmiş ve 9 Temmuz 1942 tarihinde iktidara gelen Şükrü Saraçoğlu ile buna bir önlem alınmaya başlanmıştır. Bunun temel nedeni ise devletin otoritesini korumak istemesi ve böyle bir zor süreçte halkın karaborsacılar karşı ezdirilmek istenmemesidir. Çünkü stokçuluk ve karaborsacılık verilen para cezalarına rağmen devam etmiştir. Bunlara rağmen önüne geçilemeyen stokçuluk ve karaborsacılığa karşı Saraçoğlu, bir ekonomik hesaplaşma ve bu şekil zenginleşenlere bir ceza vermek istemiştir.

Saraçoğlu öncelikle karaborsacılıktan zengin olan kişilerin tespiti için defterdarlıklara bir genelge göndermiş daha sonra belirlenen bu kişilere karşı cezai bir işlem gibi vergi kesilmesine karar verilmiştir. Böylece 12 Kasım 1942 tarihinde Varlık Vergisi, Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Vergi mükelleflerine yargı yolunu kapatan ve kısa bir süre içerisinde tahsil edilmesi için caydırıcı cezalar öngören bu vergi çeşitli tartışmalara neden olmuştur. Borcunu ödemeyen veya ödemek istemeyenlere bedeni işler yaptırılmış ve bu yolla vergileri tahsil edilmiştir. Öte yandan bu yolla devlet önemli bir maddi gelir elde etmiş ancak bu uygulamanın dış basında haber yapılması ile birlikte vergi borcu kesilen ve borcunu ödemeyenlerin borçları silinmiş ve bedeni işlerde çalışan kişiler de evlerine geri gönderilmiştir. Bunun akabinde 15 Mart 1944 tarihinde resmi olarak bu vergi uygulaması kaldırılmıştır. Savaş döneminde bu uygulamanın uygulanması hem o dönem hem de onu takip eden dönemlerde çok ses getirmiş ve bu dönemden sonra sadece gayrimüslim ve azınlıklara karşı uygulanmış bir vergi uygulaması algısı devreye girmiştir. Ancak bu uygulama Vehbi Koç gibi pek çok Müslüman'a da uygulanmış ve hatta bu uygulamaya maruz kalan Müslümanlar, Cumhuriyet Halk Partisi'ne karşı ileride kurulacak olan Demokrat Parti'yi desteklemişlerdir.

REFERENCES/KAYNAKÇA

- Türkiye Cumhuriyeti Başkanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA), 030.18.01.02.100.110.17.
BCA, 030.10.232.563.2.
BCA, 030.10.85.560.19.
BCA, 030.18.01.02.100.110.14.
Türkiye Büyük Millet Meclisi Zabıt Ceridesi, C.28. D.6, İç:4, Celse: 4, 1 Kasım 1942.
TBMM Zabıt Ceridesi, C:28, D:6, İ:4, C:2, 11 Kasım 1942.
Resmi Gazete, 26 Ocak 1940.
Resmi Gazete, 14 Şubat 1941.
Resmi Gazete, 21 Şubat 1941.
Resmi Gazete, 27 Kasım 1941.
Resmi Gazete, 12 Kasım 1942.
Resmi Gazete, 17 Eylül 1943.
Resmi Gazete, 15 Mart 1944.
AKAR, R. (1992). *Varlık Vergisi Kanunu: Tek Parti Rejiminde Azınlık Karşıtı Politika Örneği*. İstanbul: Belge Yayınları.
Akşam Gazetesi. (08/07/1942). “Büyük Bir Kayıp: Başvekil Refik Saydam Gece Yarısı Kalp Sektesinden Vefat Etti”.
Akşam Gazetesi. (10/07/1942). “Yeni Kabineyi B. Şükrü Saraçoğlu Teşkil Etti”.
ARSLAN, M. (2016). “2. Dünya Savaşı ve Türkiye’de Savaş Ekonomisi”. *Aydın Toplum ve İnsan Dergisi*. S.2. ss.1-14.
AYDIN, M. S. (2020). “Cumhuriyetin Erken Döneminde Vergi Uygulamaları”. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. S.20. ss.531-550.
BALI, R. N. (2004). *Devlet’in Yahudileri ve “Öteki” Yahudi*. İstanbul: İletişim Yayınları.
Cumhuriyet Gazetesi. (12/01/1942). “Karneler Dün Dağıtıldı.”
Cumhuriyet Gazetesi. (19/01/1940). “Büyük Millet Meclisi Dün Milli Korunma Kanununu İttifakla Kabul Etti.”
ÇAVDAR, T. (1999). *Türkiye’nin Demokrasi Tarihi (1839-1950)*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
ÇINAR, T. (2008). “1942: A’dan Z’ye Bozuk Devletin Yeniden Yapılanması Girişimlerinin Yükselişi Ve Düşüşü”. *AÜSBF Kamu Yönetimi Araştırma ve Uygulama Merkezi*. Ankara. ss.226-357.
DOĞU, A. (2021). “Millî Korunma Kanunu’nun Ceza Hükümleri Ve Demokrat Parti Döneminde Uygulanması”. *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları Dergisi*. S.39. ss.189-228.
DOKUYAN, S. (2013). “İkinci Dünya Savaşı Sırasında Yaşanan Gıda Sıkıntısı ve Ekmek Karnesi Uygulanması”. *Turkish Studies International Periodical For the Languages*. V.8/5. ss.193-210.
EDİ, A. (2019). “İkinci Dünya Savaşı’nda Sovyet Rus ve Alman Ordularında Savaşan Azeri Askerler”. *History Studies: International Journal of History*. V. 11/4. ss.1393-1404.

- ERTAN, T. F. ve TAĞMAT, Ç. D. (2017). “Atatürk’ün İkinci Dünya Savaşı’na Dair Öngörülleri”. *Askeri Tarih Araştırmaları Dergisi*. C.15, S.29. ss.67-81.
- GÜNVER, G. (2018). “Savaş Ekonomisi Uygulamaları İçinde II. Dünya Savaşı Yıllarında Aydın’da Varlık Vergisi”. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*. S.37. ss.645-676.
- İNCİ, İ. (2012). “İkinci Dünya Savaşı Yıllarında Türkiye’de Varlık Vergisi Uygulaması”. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. C.10, S.2. ss.272-290.
- KAYA, İ. (2010). *Türkiye’de Devletçilik Uygulamaları*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KAYRA, C. (2011). *Savaş Türkiye Varlık Vergisi*. İstanbul: Tarihçi Kitapevi.
- KILAVUZ, N. (2020). “Meclis-i Mebusan’dan Köken Alan Kurucu Meclisi’n Doğuşu ve Türk Tarihindeki Yeri”. *Yeni Türkiye Dergisi*. S.111, ss.322-334.
- KILAVUZ, N. (2022). “Demokrat Parti’nin Sanayileşme Anlayışı ve Uygulamalar: Şeker Fabrikaları, Dokuma Sanayileri, Çimento Fabrikaları, Demir-Çelik Fabrikası”. *Ekev Akademi Dergisi*. S.89, ss.195-210.
- KIZILKAYA, A. (2016). “Ekonomik ve Siyasal Boyutlarıyla Varlık Vergisi”. *HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*. C.5, S.12. ss.84-95.
- KOÇAK, C. (1988). *Türkiye’de Milli Şef Dönemi (1938-1943)*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- METİNTAŞ, M. Y. ve KAYIRAN, M. (2008). “Refik Saydam Hükümetleri Döneminde Türkiye’nin Ekonomi Politikası (1939-1942)”. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. C.9, S.2. ss.155-184.
- NURCALI, N. (2019). “Varlık Vergisi Kanunu Uygulaması Üzerine Hukuki Ekonomik ve Mali Bir İnceleme”. *Asya’dan Avrupa’ya Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*. S.8. ss.83-95.
- ÖKTE, F. (1951). *Varlık Vergisi Faciası*. İstanbul: Nebioğlu Yayınevi.
- ÖZÇELİK, M. (2010). “İkinci Dünya Savaşı’nda Türk dış Politikası”. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. S.29. ss.253-269.
- POLATOĞLU, M. G. (2017). “İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı (1938-1942)”. *Atatürk Dergisi*. C.6, S.1. ss.55-87.
- SERTEL, S. (1987). *Roman Gibi*. İstanbul: Belge Yayınları.
- SÖNMEZ, B. (2014). *1923-1938 Dönemi Türkiye Ekonomisi: Uygulanan Ekonomi Politikaları*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- TABAK, S. (2015). “Varlık Vergisi ve Aydın İlinde Uygulaması”. *Akademik Bakış Dergisi*. C.9, S.19. ss.279-294.
- TAĞMAT, Ç. D. (2010). “Yunanistan’da Büyük Açlık ve Ege’de Yardım Köprüsü: Kurtuluş ve Dumlupınar Vapurları (1941-1942)”. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*. S.46, ss.457-483.
- Tan Gazetesi. (12/11/1942). “Fazla Kazançlardan Vergi Alınacak”.
- Tan Gazetesi. (19/01/1940). “Milli Korunma Kanunu Kabul Edildi”.
- TANIK, İ. H. (2017). “Asırlık Bir Yaşam Öyküsü: Celal Bayar”. (Ed.) EKİNCİ, A. ve BİLGİ, L. *İslam Tarihinin İlk Asrından Günümüze Darbeler Tarihi*. ss.199-229.
- TEKELİ, İ ve İLKİN, S. (2016). *İktisadi Politikaları ve Uygulamalarıyla İkinci Dünya Savaşı Türkiye*. C.2. İstanbul: İletişim Yayınları.
- TOKGÖZ, E. (2004). *Türkiye’nin İktisadi Gelişme Tarihi (1914-2004)*. Ankara: İmaj Yayınevi.

- TUĞLUOĞLU, F. (2001). “Tek Parti Döneminde Hükümet Memur Dayanılmasın”. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*. S.27-28. ss.353-373.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2012). *İstatistik Göstergeler (1923-2011)*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu Yayınları.
- Ulus Gazetesi. (12/11/1942). “Hükümetin Yeni Kararlarına Göre Fevkalade Kazançlardan Varlık Vergisi Alınacak.”
- Ulus Gazetesi. (17/01/1942). “Ankara’da Ekmekler Karne İle Dağıtılacak.”
- Vatan Gazetesi. (09/11/1942). “Vurguncular Nasıl Yok Edilir?”
- YEŞİLYURT, Ş. (2016). “Varlık Vergisi Hakkında Bir Değerlendirme”. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*. C.12, S.27. ss.293-310.
- YÜCEL, F. (2015). *Cumhuriyet Türkiye’sinin Sanayileşme Öyküsü*. Ankara: Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı Yayınları.
- YÜCEL, H. (2017). *Cumhuriyet Ekonomisinin Kuruluşu ve Gelişimi*. Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları.

EXTENDED SUMMARY

It had a difficult start, as it was burdened with debts dating back to the Ottoman Empire, as well as the devastation and economic hardships caused by the First World War and the wars that followed. On the other hand, the fact that the Ottoman Empire was late in industrialization and domestic capital was almost destroyed forced this newly established state to conduct a statist economic policy. As a result of this policy, factories have been established in many fields, especially sugar, weaving and cement factories. With this breakthrough, the republic has achieved significant revenues in Turkey. Over time, various industrial plans have been put into practice in order to maintain these policies and increase revenues. Efficiency has been achieved from these industrial plans that have been put into practice, and a second industrial plan has been prepared as a continuation. December december december interval of this plan, however, was first reduced, and then it was transformed into a plan focused on defense against a possible war in Europe. Thus, with the start of the war in Europe in 1939, there was a great shortage of products and economic problems in the world and in Turkey.

These economic problems later led to black marketeers stocking the goods at hand. The fact that Turkey was not involved in the war protected it from military losses, but it could not protect it from economic losses. Because against a possible invasion or attack, the young population was conscripted, and production fell greatly. The same black marketism that is happening in the world has started to happen in Turkey, and the public has become unable to find basic foodstuffs. These black marketeers, who are rich in this way, have attracted the reaction of the public and the state to them. In order to prevent black market, the government first tried to protect the price and quantity of the product by directly taking the product in the hands of the farmer, but this was not effective and the black marketeers stocked the product in the same way and raised the price of the product. As such, the Government of Saracoglu, who came to power, first of all conducted a study to identify black market participants and identify those who are rich in this way. A circular was sent to all bookkeepers and since 1939, people who were rich in this business have been identified and listed. With the identification of these people, the Asset Tax was introduced on November 12, 1942, and heavy taxes began to be levied on people who were rich from black marketism with this tax. the payment period of this tax applied to 114,368 people was kept short and taxpayers who did not pay their tax debts during this period were employed in physical jobs. With such an application due to a deteriorating economy that generate revenue both soothes both the public reaction to war the government, taxation of foreign news in the media on 17 September 1943, then wiped before making their tax debts, tax on March 15, 1944 has removed the application. In the study, the document and document analysis method was used as one of the qualitative research methods by considering the Asset Tax. Thus, archival documents, newspapers and first-hand sources describing the period were examined and an objective study was tried to be revealed.